

MIGRANCY BOŻE NARODZENIE W POLSCE

BADANIE SONDAŻOWE | Raport z badania sondażowego „Migranci – Boże Narodzenie w Polsce”, przeprowadzonego przez Platformę Migracyjną EWL, Fundację Na Rzecz Wspierania Migrantów Na Rynku Pracy „EWL” i Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego

70%

imigrantów w czasie świąt Bożego Narodzenia planuje pozostać w Polsce

76%

respondentów zamierza obchodzić Boże Narodzenie w grudniu

28%

cudzoziemców deklaruje, że Boże Narodzenie spędzi ze swoją rodziną w Polsce

11%

imigrantów w Polsce spędzi Boże Narodzenie w samotności

**Z
POLAKAMI**

planuje spędzić święta Bożego Narodzenia co ósmy cudzoziemiec przebywający w naszym kraju

**470
ZŁOTYCH**

średnio planują przeznaczyć imigranci na świętowanie Bożego Narodzenia w Polsce

**PIEROGI
Z KAPUSTĄ
I GRZYBAMI**

to danie świątecznej kuchni polskiej, które najbardziej smakuje cudzoziemcom znajdującym się w naszym kraju

NADZIEJA

to uczucie, które towarzyszy niemal połowie imigrantów w Polsce w okresie przedświątecznym

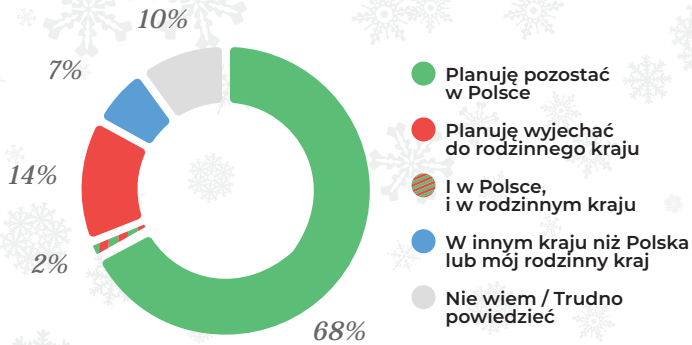
Badanie z cudzoziemcami, którzy pracują lub studiują w różnych miastach i regionach Polski, zostało zrealizowane za pomocą ankiet online (CAWI) na próbie liczącej N=506 osób, dorosłych (18+) obywateli Ukrainy, Białorusi, Rosji, Gruzji, Armenii, Mołdawii, Uzbekistanu, Kazachstanu, Tadżykistanu oraz Bośni i Hercegowiny.

Wywiady zostały przeprowadzone w dniach 30 listopada – 11 grudnia 2023 roku w języku ukraińskim, angielskim oraz rosyjskim. Respondenci w momencie przeprowadzenia sondażu znajdowali się na terenie Polski.

W celu kompleksowego przedstawienia zmian zachodzących w profilu przebywających w Polsce cudzoziemców, obecne wyniki badań zestawiono z tymi, które zostały uzyskane w poprzedniej edycji badania bożonarodzeniowego – w grudniu 2020 roku (N=1350).

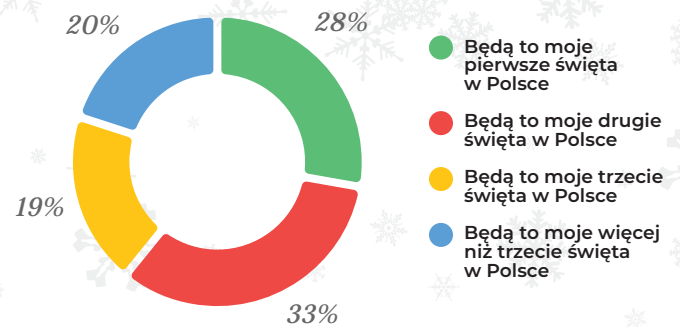
W jakim kraju będzie Pan/Pani spędzać święta Bożego Narodzenia w tym roku?

N=506

Czy będą to Pana/Pani pierwsze święta Bożego Narodzenia spędzone w Polsce? (wśród tych, którzy planują spędzać święta w Polsce)

N=352

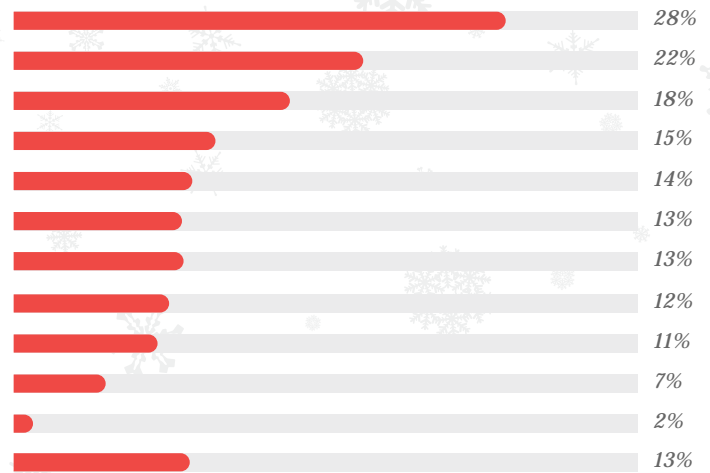

Jak planuje Pan/Pani spędzić okres świąt Bożego Narodzenia w Polsce?

(wśród tych, którzy planują spędzać święta w Polsce, możliwość wielu odpowiedzi)

N=352

- Z rodziną, która mieszka w Polsce
- Będę telefonować lub łączyć się online z bliskimi, którzy nie mieszkają w Polsce
- Ze znajomymi rodakami
- Będę wypoczywać aktywnie (np. spacer, wycieczka krajoznawcza)
- Będę wypoczywać biernie (np. słuchanie muzyki, oglądanie filmów, czytanie książek lub artykułów w Internecie)
- Będę pracować
- Będę uczestniczyć w nabożeństwie bożonarodzeniowym
- Ze znajomymi Polakami
- W samotności
- Na zorganizowanym spotkaniu bożonarodzeniowym poza domem
- Będę się uczyć
- Nie wiem / Trudno powiedzieć

Ponad dwie trzecie cudzoziemców (70%) pracujących lub studiujących w Polsce planuje spędzić tegoroczne święta Bożego Narodzenia w naszym kraju. Tylko 16% ankietowanych deklaruje zamiar powrotu do swojego kraju rodzinnego w tym okresie, a 7% planuje wyjazd do innych krajów. W przypadku obywateli Ukrainy, którzy stanowią najliczniejszą grupę respondentów (83%), podróż do domu jest niemożliwa lub znacznie utrudniona z powodu trwającej wojny. Natomiast dla przedstawicieli krajów Azji Środkowej, Południowej i Południowo-Wschodniej (7%), podróż na święta do kraju rodzinnego wiąże się z wysokimi kosztami i długim czasem podróży.

28% obcokrajowców przebywających w Polsce będzie obchodzić święta Bożego Narodzenia w naszym kraju po raz pierwszy. Należy podkreślić, że co trzeci obcokrajowiec (33%) będzie spędzać święta Bożego Narodzenia w Polsce po raz drugi, a co piąty (19%) po raz trzeci.

Badanie pokazało, że 28% cudzoziemców spędzi Boże Narodzenie w Polsce z rodziną przebywającą w naszym kraju. Warto podkreślić, że w 2020 roku jedynie 12% imigrantów deklarowało obchodzenie świąt w Polsce w gronie rodzinnym. Świadczy to o tym, że coraz więcej obcokrajowców, w tym uchodźców, przeniosło do Polski swoje centra interesów życiowych. Jednak 22% respondentów w trakcie

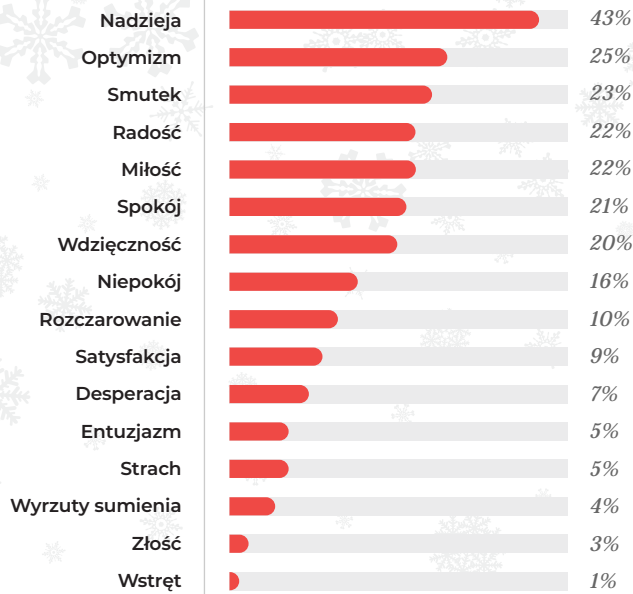
nadchodzących świąt będzie kontaktować się telefonicznie lub online z bliskimi przebywającymi poza granicami kraju.

Blisko co trzeci cudzoziemiec przebywający w Polsce planuje w okresie świątecznym odpocząć aktywnie (15%) lub biernie (14%), a 18% imigrantów, podobnie jak w 2020 roku, spędzi nadchodzące święta z rodakami mieszkającymi w naszym kraju.

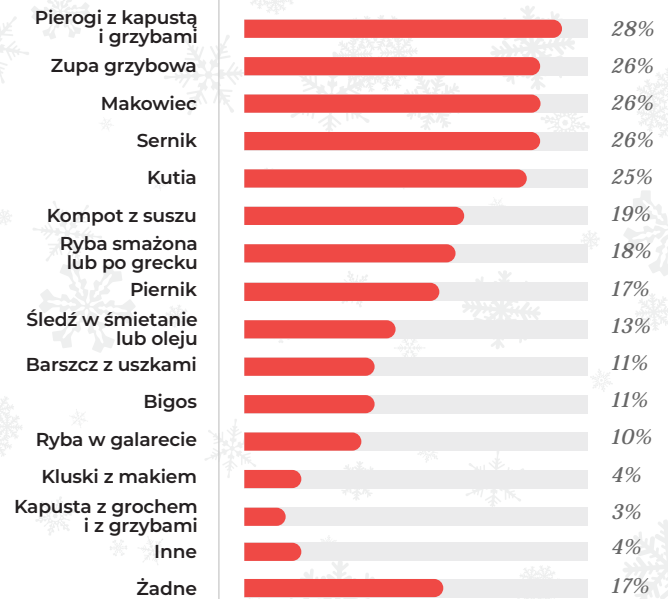
Warto podkreślić, że 12% badanych zamierza świętować z polskimi przyjaciółmi i znajomymi, ten odsetek w ciągu ostatnich trzech lat wzrósł o połowę (7% w 2020 roku). Jeszcze większy, bo dwukrotny wzrost obserwujemy w przypadku imigrantów, którzy planują uczestniczyć w nabożeństwach bożonarodzeniowych w Polsce (13% wobec 7% w 2020 roku).

Jedynie 13% obcokrajowców deklaruje, że będzie pracować w okresie świątecznym, czyli dwukrotnie mniej niż w 2020 roku (26%). Warto jednak podkreślić, że niemal co dziesiąty cudzoziemiec (11%) przebywający obecnie w Polsce spędzi nadchodzące święta w samotności. Wywołuje zaniepokojenie fakt, że ten odsetek w porównaniu z 2020 rokiem wzrósł niemal o połowę (6%).

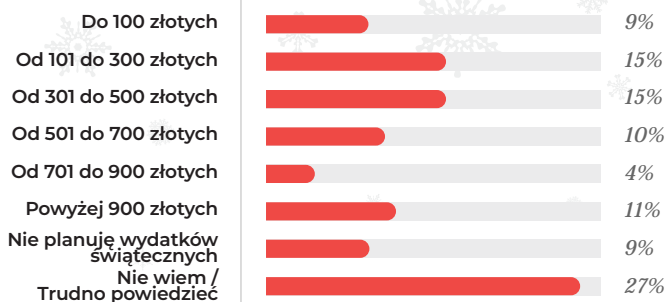
Jakie emocje i uczucia towarzyszą Panu/Pani w tegorocznym okresie przedświątecznym? (możliwość wielu odpowiedzi) **N=506**

Które dania tradycyjnej bożonarodzeniowej kuchni polskiej najbardziej Panu/Pani smakują? (możliwość wielu odpowiedzi) **N=506**

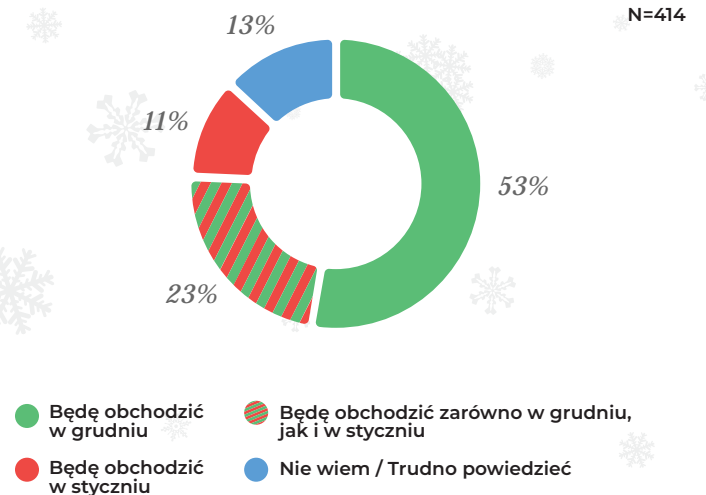
Jaką kwotę zamierza Pan/Pani przeznaczyć na zakupy (żywność, prezenty) oraz podróże związane ze świętowaniem Bożego Narodzenia? (wśród tych, którzy planują spędzać święta w Polsce) **N=352**

470
złoty

średnio planują przeznaczyć imigranci na świętowanie Bożego Narodzenia w Polsce

Czy święta Bożego Narodzenia w tym roku planuje Pan/Pani obchodzić w grudniu czy w styczniu? (wśród tych, którzy będą obchodzić święta) **N=414**

Ponad połowa cudzoziemców (53%) spędzających święta Bożego Narodzenia w Polsce planuje obchodzić to święto zgodnie z kalendarzem gregoriańskim lub nowojuliańskim, czyli 25 grudnia. Tylko co dziesiąty respondent (11%) deklaruje świętowanie w styczniu, zgodnie z kalendarzem juliańskim. Warto zauważyć, że niemal co czwarty cudzoziemiec (23%) zamierza obchodzić Boże Narodzenie zarówno w grudniu, jak i w styczniu.

To interesujące dane w przypadku przebywających w Polsce obywateli Ukrainy (N=355), ponieważ wierni Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego oraz Prawosławnego Kościoła Ukrainy będą od tego roku obchodzić nieruchome święta kościelne w tym samym okresie, co kościoły zachodnie. **Badanie pokazało, że 54% obywateli Ukrainy przebywających w naszym kraju zamierza obchodzić Boże Narodzenie wyłącznie w grudniu, a 10% wyłącznie w styczniu.** Z kolei 23% będzie obchodzić święta zarówno w grudniu, jak i w styczniu.

Blisko co trzeci cudzoziemiec (30%) przebywający w Polsce zamierza przeznaczyć na zakupy oraz podróże kwotę w przedziale od 101 do 500 złotych. Z kolei co czwarty badany (25%) przewiduje

większe wydatki. Na świętowanie Bożego Narodzenia imigranci planują przeznaczyć średnio 470 złotych.

Wśród ulubionych potraw tradycyjnej kuchni bożonarodzeniowej są m.in. pierogi z kapustą i grzybami, na które wskazało aż 28% cudzoziemców. Z kolei 26% badanych przyznało, że ze wszystkich dań preferuje zupę grzybową. W czołowej piątce najchętniej wybieranych przez obcokrajowców potraw jest również kutia (26%), popularna zarówno w kuchni polskiej, jak i ukraińskiej, a także sernik (26%) i makowiec (26%). Co piąty imigrant (19%) mieszkający w Polsce wskazał, że najbardziej smakuje mu kompot z suszu.

W kontekście emocji odczuwanych przez obcokrajowców w okresie przedświątecznym, szczególne miejsce zajmują nadzieja, na którą wskazała niemal połowa respondentów (43%). Co czwarty respondent (25%) odczuwa optymizm. Równie często badani wskazywali radość (22%), miłość (22%) i spokój (21%). Warto zaznaczyć, że aż 23% obcokrajowców przyznało, że odczuwa w okresie przedświątecznym smutek, a 16% – niepokój.

Andrzej Korkus
Prezes Zarządu EWL Group
Prezes Fundacji EWL

W tym wyjątkowym czasie nasze spojrzenie kierujemy w stronę tych, którzy znaleźli się daleko od domu, szukając bezpieczeństwa, pokoju i nowych możliwości w naszym kraju. Cudzoziemcy, stanowiący 6,5% ogółu pracowników w Polsce, od lat przyczyniają się do rozwoju naszej gospodarki. Cieszy więc fakt, że niemal o połowę wzrósł odsetek imigrantów spędzających święta w Polsce w gronie polskich przyjaciół i znajomych – 12% wobec 7,4% w 2020 roku. Jednak, jak pokazują nasze wspólne ze Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego badania, podwoił się odsetek imigrantów spędzających okres świąt samotnie – 11% wobec 5,8% w 2020 roku.

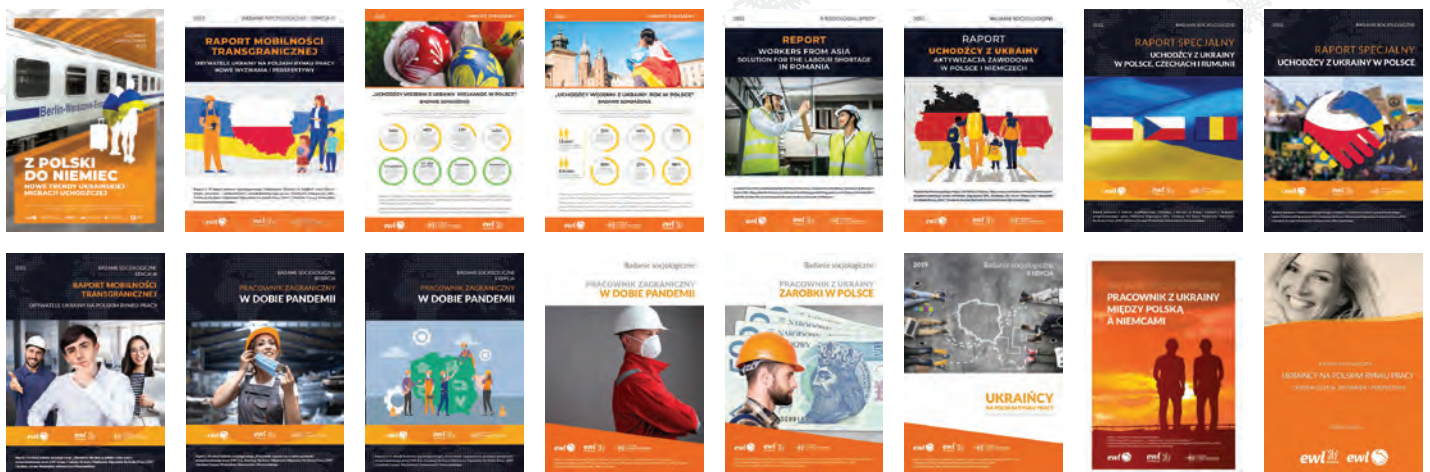
Podobnie jak w ubiegłych latach, zwracamy się do wszystkich pracodawców zatrudniających pracowników transgranicznych z prośbą o pamięć dla tych, którym nadchodzące święta upłyną pod znakiem nie tylko nadziei, ale także smutku z powodu rozłąki z bliskimi lub tęsknoty za ojczyzną. Jednocześnie dziękujemy pracodawcom za uszanowanie świątecznych kalendarzy wszystkich pracowników transgranicznych, którzy tworzą wielokulturowe zespoły w coraz szerszym gronie polskich przedsiębiorstw. Mam nadzieję, że tegoroczne świąteczne spotkanie będzie dla nas wszystkich, niezależnie od pochodzenia czy światopoglądu, okazją do inspirujących i ważnych rozmów, sprzyjających budowaniu silnej i zjednoczonej wspólnoty.

Jan Malicki, Dr H.C.
Dyrektor Studium Europy Wschodniej
Uniwersytetu Warszawskiego

Tradycja dzielenia się opłatkiem podczas Wigilii Bożego Narodzenia ma głębokie korzenie chrześcijańskie i uniwersalne przesłanie ogólnoludzkie, symbolizujące jedność, pokój i miłość do bliźniego. W ostatnich latach obraz ten zyskał nowy wymiar w obliczu rosnącej liczby migrantów, którzy od lat są częścią polskiego społeczeństwa. Przeprowadzone wraz z EWL badania wykazały, że ponad dwie trzecie z nich spędzi nadchodzące święta w Polsce już po raz kolejny. Jednak tylko 12% migrantów spędzi tę Wigilię z polskimi przyjaciółmi. To liczba, która skłania do refleksji nad tym, jak możemy lepiej integrować się z osobami z innych krajów i kultur w naszym społeczeństwie.

Zaproszenie naszych braci do wspólnego świętowania może być małym krokiem, lecz jest to krok fundamentalny na drodze do otwartości i wzajemnego zrozumienia. Tym bardzo cieszy fakt, iż ponad 75% przebywających w Polsce migrantów będzie obchodzić święta w naszym kraju w grudniu, według kalendarza gregoriańskiego lub nowojuliańskiego. Niech te nadchodzące dni staną się czasem dialogu i zjednoczenia wszystkich mieszkańców Polski, bez względu na narodowość czy wyznanie, przy wspólnym wigilijnym stole.

[Przejdź do Archiwum Raportów »](#)

AUTORZY:

Anatolij Zymnin (kierownik projektu), dr hab. Mariusz Kowalski (socjogeograf, nadzór merytoryczny), Sylwia Kowcuń, Szymon Bryzek, Margaryta Sytnik, Andrzej Engelmayer, Anna Yenina, Eliza Dąbrowska, Tomasz Malinowski, Adam Cichoń (projekt graficzny)

RAPORT SPECJALNY „Migranci – Boże Narodzenie w Polsce”.

Badanie EWL i Studium Europy Wschodniej UW | © 2023 EWL S.A. Wszystkie prawa zastrzeżone
Cytowanie danych za: Raport specjalny EWL „Migranci – Boże Narodzenie w Polsce”
ISBN 978-83-970498-0-2